

ISHLAB CHIQUILGAN:

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining
2023 yil 07-08 kuni 344-sonli buyruqi bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

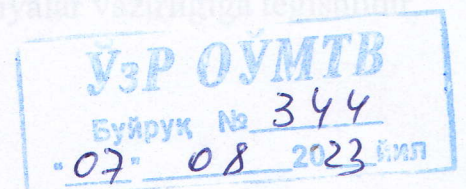
O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

**60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)
bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablari**

Malaka talablari "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti, Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Malaka va tarmoq malaka doiralari (ramikasi), Kasbiy standartlar va Kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy usul yordamida rasmiy hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida Malaka talabini rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

Toshkent – 2023

ISHLAB CHIQLIGAN:

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023-yil "07" 08 dagi 344-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida Malaka talabini rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		be t
1.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi</i>	4
1.1.	Qo‘llanish sohasi	4
1.1.1.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi malaka talabining qo‘llanilishi.....</i>	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi</i>	4
1.2.1.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....</i>	4
1.2.2.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari.....</i>	5
1.2.3.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari.....</i>	5
1.2.4.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.....</i>	5
2.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar.....</i>	7
2.1.	Umumiy kompetensiyalar.....	7
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar.....	7
2.3.	Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta’minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar	9
2.3.1.	Kvalifikatsiya.....	9
2.3.2.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishi uchun ajratilgan o‘quv fanlari, bloklar bo‘yicha soatlar va kreditlar</i>	10
2.3.3.	<i>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha ta’lim dasturining tuzilishi</i>	10
	Bibliografik ma’lumotlar.....	12
	Kelishuv varag‘i.....	13

1. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi

60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi ta’lim shaklida amalga oshiriladi. Barcha ta’lim shakllari bo‘yicha o‘qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me’yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi

1.1.1. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi Malaka talabining qo‘llanilishi.

Malaka talabi **60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili)** ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta’lim yo‘nalish bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o‘qituvchilari;

- ta’lim yo‘nalishining o‘quv rejasi va fan dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim tashkilotining talabalari;

- bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

- ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;

- oliy ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

- oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

- oliy ta’lim tashkilotlariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning otionalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) – tillar sohasidagi bakalavr yo‘nalishi bo‘lib, O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlari, davlat boshqaruvi organlari, vazirliklar, qo‘mitalar, uyushmalar, fuqarolik jamiyati institutlari, tashkilotlar, ta’lim, ilmiy tadqiqot

muassasalari, milliy va xalqaro OAVlaridagi kompleks masalalar yechimini qamrab oladi.

1.2.2. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

- O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlari;
- ommaviy axborot vositalari;
- davlat boshqaruvi organlari: turli vazirlik va idoralar;
- umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional ta’limi muassasalari;
- davlat boshqaruvi organlari, o‘rta, o‘rta maxsus hamda professional ta’limning davlat va nodavlat muassasalarida kompleks masalalarni yechish.

1.2.3. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- ilmiy-tadqiqot;
- ma’naviy-ma’rifiy faoliyat;
- tashkiliy-boshqaruv faoliyat;
- pedagogik faoliyat (umumiy o‘rta ta’lim maktablari, o‘rta maxsus va professional ta’lim tizimida).

1.2.4. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.

– 60230100 – *Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili)* ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo‘lishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda ta’lim yo‘nalishlaridagi fanlar va ularni o‘qitish metodikasiga oid mavzularda tadqiqot olib borish;
- internet tarmog‘ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma’lumotlarni maqsadga yo‘nalgan holda qidirish va topish;
- ta’lim yo‘nalishlaridagi fanlarga oid ilmiy to‘plamlar, mahalliy va chet el ilmiy-tadqiqot yutuqlarini o‘rganish;
- ilmiy-tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;
- ma’lumotlarni jamlash, qayta ishlash, mavzu bo‘yicha ilmiy ma’lumotlarni tizimli tahlil qilish;
- kichik ilmiy xodim va yordamchi lavozimlarida ilmiy-tadqiqot ishlari olib borishi;
- ilmiy-uslubiy va boshqa texnik ishlarini bajarish;
- ilmiy-tadqiqot va ishlab chiqarish jamoasi tarkibida (ta’lim yo‘nalishi xususiyatlariga mos ravishda) kasbiy faoliyat masalalarini yechish;
- tadqiqot natijalari va ishlanmalarni amaliyotda qo‘llash;

- ilmiy muammolar yechimi natijalarini amaliyotga joriy etish;
- ilmiy va ilmiy-uslubiy faoliyat turlari bo'yicha axborot-resurs kataloglarini tuzish va ulardan foydalanish;
- filologiya fanlari sohalariga oid ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etish hamda ilg'or ilmiy-tadqiqot natijalarni va ishlanmalarni amaliyotga tatbiq etishda qatnashish bo'yicha faoliyat olib borish qobiliyatiga ega bo'lishi lozim.

Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatida:

- Yoshlar ittifoqi tashkiloti, mahalla fuqarolar yig'ini bilan hamkorlikda ma'naviy-ma'rifiy masalalar bo'yicha individual suhbatlar o'tkazish;
- O'zbekiston va jahon tarixiga oid manbalardan ilmiy, ma'naviy-ma'rifiy sohada foydalanishni tashkillashtirish;
- umuminsoniy qadriyatlar, mehr-muruvvat, bag'rikenglik, vatanparvarlik, sadoqat kabi yuksak insoniy fazilatlarini ochib berish.

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- filologik faoliyat sifatini boshqarish jarayonlarini ishlab chiqish va tatbiq qilish;
- pedagogik jarayonni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan resurslarni rejalashtirish;
- zamonaviy axborot texnologiyalari tizimini yaratish va ularning ekspluatatsiyasi bilan bog'liq bo'lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash usullari va mexanizmlarini ishlab chiqish;
- fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilishi, O'zbekiston rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo'lishi;
- ma'naviy, milliy va umuminsoniy qadriyatlar masalalari yuzasidan o'z fikrini bayon qila olishi va ilmiy asoslay bilishi, milliy istiqloq g'oyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo'lishi;
- axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi lozim.

Pedagogik faoliyatida (umumiy o'rta ta'lim maktablari, o'rta maxsus va professional ta'lim tizimida):

- umumiy o'rta ta'lim maktablari va o'rta maxsus ta'limi tizimi muassasalarida tayyorgarlik yo'nalishida nazarda tutilgan o'quv fanlari bo'yicha zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanib, nazariy hamda amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish;
- o'quv jarayonini tashkil etish va o'tkazilishiga ko'maklashish, tadqiqotlarda ishtirok etish, ma'lumotlarni to'plash, umumlashtirish va tahlil etish;
- o'qitilayotgan fanlar bo'yicha dars mashg'ulotlarini o'tkazish uchun zarur bo'lgan o'quv-metodik hujjatlarni shakllantirish, tuzish va ularni tatbiq etish;
- mustaqil ta'lim va ijodiy qidiruv natijasida o'qitilayotgan fan hamda pedagogik faoliyat sohasidagi metodlar, vosita va shakllar masalasida o'z-o'zini muntazam takomillashtirib borish;
- namunaviy texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo'llash;
- pullik ta'lim xizmatlarini tashkil etish va amalga oshirish;

– ixtisoslikka mos mavzu bo'yicha turli xizmatlarni ko'rsatish qobiliyatiga ega bo'lishi lozim.

2. 60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;
 - xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunish, tabiiy-ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lish hamda ulardan hayotda va o'z kasb faoliyatida foydalana bilish;
 - axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lish, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;
 - tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobatbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lish;
 - o'quv fanlarini o'qitish metodikasini va elektron o'qitish usullarini o'zlashtirishi;
 - yangi bilimlarni mustaqil egallay bilish, o'z ustida ishlash va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;
 - o'qitilayotgan fanlar bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish uchun zarur bo'lgan o'quv-metodik hujjatlarni tuzishi, tayyorlashi va rasmiylashtirishi;
 - o'qitilayotgan fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish uchun o'qitishning didaktik vositalaridan foydalanishi;
 - an'anaviy va noan'anaviy metodlar, ilg'or pedagogik texnologiyalarni ixtisoslikka mos fanlarni o'qitish chog'ida tanlay bilishi, o'z fanida metod va texnologiyalarni ijodiy qo'llay olishi, faktlarni tahlil qilishi, umumlashtirish va shu asosda xulosa chiqara olishi;
 - internet tarmog'idan axborotlarni olish, saqlash, qayta ishlashning asosiy usul va vositalariga ega bo'lishi;
 - sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida ilmiy tassavvur hamda e'tiqodga, o'zini jismoniy chiniqtirish o'quv va ko'nikmalariga ega bo'lish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- o'zbek tili va adabiyoti fanlarini o'qitishda namunaviy innovatsion texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo'llash;
- mustaqil ta'lim va ilmiy-ijodiy qidiruv ishlari natijasida o'qitilayotgan fan bo'yicha pedagogik faoliyatni muntazam takomillashtirib borish; psixik rivojlanish va uning o'ziga xos xususiyatlari, yosh davrlari tasnifi, psixik taraqqiyotning turli bosqichlari uchun xos psixofiziologik va psixologik xususiyatlarni bilish;
- o'zbek tili va adabiyoti tarixi, ta'limoti va nazariyalari, yirik namoyandalari,

tilshunoslik va adabiyotshunoslikning fan sohasi sifatida shakllanishi, ushbu sohadagi turli maktablar, olimlarning konsepsiya va ilmiy yondashuvlarini bilish;

– o‘zbek tilshunosligi, umumiy tilshunoslik, qadimgi turkiy til, o‘zbek tili tarixi, o‘zbek folklori, o‘zbek dialektologiyasi va sheva matnlari leksikasi tahlili, hozirgi o‘zbek adabiy tili, o‘zbek adabiyoti tarixi, nazariyasi, matnshunoslik, navoiyshunoslik, jahon adabiyotiga oid bilimlarni egallash, ilmiy tadqiqot asoslari, sotsiologiyaviy, o‘zbek terminologiyasi, o‘zbek leksikografiyasi, turkiy tillarning qiyosiy-tarixiy grammatikasi, til fanlari, adabiyotning dolzarb masalalarini ilg‘ay olish, ilmiy faoliyatda qo‘llay bilish va o‘quvchilarga yetkaza olish;

– hujjatchilik tarixi, xususan, sharq hujjatchiligi, hujjat turlari va ish yuritish asoslari, hujjat tili va uslublari haqidagi tasavvurga ega bo‘lish; davlat tilida yoziladigan har qanday huquqiy-me‘yoriy hujjatlarni shakllantirish va tahrir qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– ona tilidan zamonaviy dasturlar va darsdan tashqari mashg‘ulotlar mazmunini, ta‘limga doir me‘yoriy hujjatlarni bilishi;

– aruz vazni va uning qoidalari, mumtoz she‘riy asarlarning o‘lchovini aniqlash va mumtoz janrlar badiiyatini o‘rganish; islomgacha bo‘lgan Sharq adabiyotshunosligi manbalari, adabiy oqim va yo‘nalishlar, adabiyotshunoslik janrlarining genetik ildizlari va qo‘llanilish mohiyatini tushunish; tasavvufning manbalari hisoblangan Qur‘oni karim, Hadisi sharifga asoslangan tasavvufning nazariy manbalari, Markaziy Osiyodagi tasavvuf tariqatlari, badiiy asarlar tarkibidagi irfoniy va tasavvufiy g‘oyalarni anglash, ramz va timsollarning ma‘nolarini sharhlash bo‘yicha tushunchaga ega bo‘lish, Sharq tazkirachiligi tarixini o‘rganish orqali adbilarning tarjimai holi va ijodiy merosi haqidagi bilimlarni egallash; adabiy matn tabiatini falsafiy asosda anglash, tadqiq etish va matnni tahrir qilish ko‘nikmasini shakllantirish;

– gapning semantik, modal, kommunikativ aspekti, o‘zbek tilshunosligida matn, xususan, badiiy matnning semantik-sintaktik va lingvistik mexanizmlarini, o‘zbek tilining mohiyati va uning yetakchi vazifalarining namoyon bo‘lish qonuniyatlarini anglash; leksik ma‘no va uni belgilovchi omillar, leksik ma‘noning strukturasi, leksik ma‘noni tahlil qilish usullari hamda shu sohada qo‘lga kiritilgan jahon va o‘zbek tilshunosligidagi so‘nggi yutuqlaridan xabardor bo‘lish; o‘zbek tili grammatikasini modellashtirish va kompyuter lingvistikasi taraqqiyoti jarayonini; nutq madaniyati va uslubiyati asoslarini o‘rganish;

– o‘qitishning ilmiy asoslarini tahlil qilib borishi metodik birlashmalarda umumiy o‘rta ta‘lim maktablari, o‘rta maxsus va professional ta‘lim mazmunida fanning o‘rnini belgilay olish va uning ilmiy muammolari bo‘yicha pedagogik o‘qishlarda ma‘ruzalar o‘qish, umumiy o‘rta ta‘lim maktablari o‘quvchilari bilan muloqotda har bir yosh doirasiga psixologik yondashish va o‘rta maxsus ta‘limida differensial ta‘limni yo‘lga qo‘ya olish, o‘quv jarayoni bilan bog‘liq barcha hujjatlarni yuritish;

– yangi o‘zbek adabiyoti tarixining taraqqiyot tamoyillari, davr adabiyotini yuzaga keltirgan omillar, qonuniyatlar, o‘ziga xos xususiyatlarni o‘rganish malakasi va bilimiga ega bo‘lish; o‘zbek adabiyoti taraqqiyotining asosiy yo‘nalishlarini belgilash; qiyosiy adabiyotshunoslikning umumnazariy va uslubiy muammolari,

o'zbek mumtoz adabiyoti, qiyosiy mifologiya va folklorshunoslik, o'zbek adabiyoti jahon badiiy tafakkuri kontekstida o'rganilishi, o'zbek va jahon adabiy aloqalari, tarjimashunoslik va tarjima tanqidi kabi dolzarb masalalarni yoritish; turk, ojarbayjon, qozoq, qirg'iz, turkman adabiyoti to'g'risida ma'lumotga ega bo'lish, bu xalqlar adabiyoti namoyandalari hayoti va ijodi, folklori, yozma adabiyoti namunalaridan xabardor bo'lish; munaqqidlar, adib-munaqqidlarning faoliyati, adabiy tanqidchilikdagi janrlar va uslublar masalasini tadqiq qilish orqali tanqidiy qarashni shakllantirish;

– umumiy pedagogika nazariyasi, o'qitish jarayoni, o'qitishning ta'limiy, tarbiyaviy va rivojlantiruvchi vazifalari; ta'limda ilmiylik, izchillik, muvofiqlik, ijodiylik va boshqa prinsiplar; ta'lim jarayonida motivatsiya; ta'lim metodlari, vositalari va texnologiyalari; umumiy va xususiy metodlar; umumiy pedagogik texnologiyalar; ta'lim tizimini boshqarish; pedagogik mahorat; umumiy psixologiya: umumiy psixologiyaning sohalari, yosh va pedagogik psixologiya: ta'limni va bilimlarni o'zlashtirishni boshqarish psixologiyasi; ta'lim va aqliy taraqqiyot; tarbiya metodlari va formalari; bo'lajak o'qituvchi shaxsi sifatлари; pedagogik qobiliyat: nazariya va amaliyot haqida bilim berishi borasida ilmiy bilimlar, amaliy mahorat va ko'nikmalarga ega bo'lish.

2.3. Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetensiyalar, bilim va ko'nikmalarni egallashi o'quv rejasiga mantiqiy ketma-ketlikda kiritiladigan majburiy va tanlov fanlarni o'zlashtirish, amaliyotlarni o'tash hamda boshqa o'quv mashg'ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar – bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko'nikmalarni ta'minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari – ta'lim yo'nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo'shimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetensiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabaning shaxsiy qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha quyidagi amaliyotlar o'tkaziladi:

malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy jarayonlar bilan uyg'unlashtirish, tegishli amaliy ko'nikmalar, kompetensiyalar hamda malakalarni shakllantirishga qaratiladi; pedagogik amaliyot – pedagogik mahoratini oshirishga qaratiladi.

2.3.1. Kvalifikatsiya: Filolog, o'zbek tili va adabiyoti o'qituvchisi

2.3.2. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishi uchun ajratilgan o‘quv fanlari, bloklar bo‘yicha soatlar va kreditlar:

O‘quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta’lim shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	4800	160
Tanlov fanlar	1200	40
Malakaviy va pedagogik amaliyotlar	750	25
Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15
Jami:	7200	240

2.3.3. 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha ta’lim dasturining tuzilishi:

T/r	Fanning malakaviy kodi	O‘quv fanlari, bloklari va faoliyat turlarining nomlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Jami kredit	Semestri
1.00		Majburiy fanlar	4800	160	
1.01	AT1105	Axborot texnologiyalari	150	5	1
1.02	O‘F1105	O‘zbek folklori	150	5	1
1.03	DTIY1105	Davlat tilida ish yuritish	150	5	1
1.04	ShT11-210	Sharq tillari (arab/fors tili) I, II	300	10	1-2
1.05	TN11,710	Tilshunoslik nazariyasi I, II	300	10	1, 7
1.06	AN11,710	Adabiyotshunoslik nazariyasi I, II	300	10	1, 7
1.07	O‘EYT1204	O‘zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	2
1.08	F1204	Falsafa	120	4	2
1.09	DSh1204	Dinshunoslik	120	4	2
1.10	HAI1205	Hozirgi adabiy jarayon	150	5	2
1.11	JA12-310	Jahon adabiyoti I, II	300	10	2-3
1.12	KL1305	Kompyuter lingvistikasi	150	5	3
1.13	HO‘AT13-411	Hozirgi o‘zbek adabiy tili I, II	330	11	3-4
1.14	O‘AT13-515	O‘zbek adabiyoti tarixi I, II, III	450	15	3-5
1.15	O‘D1406	O‘zbek dialektologiyasi	180	6	4
1.16	NSh14-510	Navoiyshunoslik I, II	300	10	4-5
1.17	UPUP15-609	Umumiy pedagogika. Umumiy psixologiya	270	9	5, 6

1.18	O'TT15-609	O'zbek tili tarixi I, II	270	9	5-6
1.19	YO'A1604	Yangi o'zbek adabiyoti	120	4	6
1.20	QA1604	Qiyosiy adabiyotshunoslik	120	4	6
1.21	OTAO'M16-710	O'zbek tili va adabiyotini o'qitish metodikasi	300	10	6, 7
1.22	O'TT1705	O'zbek tilshunosligi tarixi	150	5	7
2.00		Tanlov fanlari (8 ta fan)	1200	40	3,4,5,6,7
		Jami	6000	200	
		Malakaviy va pedagogik amaliyotlar	750	25	2,4,6,8
		Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15	8
		Jami	1200	40	
		HAMMASI	7200	240	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va fan dasturi (bakalavriat dasturi), profil, o'qib-o'rganish natijalari, o'quv sikli; hozirgi o'zbek tili, lison, nutq, me'yor, qadimgi turkiy til, til tarixi, tarixiy grammatika, tilshunoslik nazariyasi, til va jamiyat, til oilalari, til guruhlari, qiyosiy-tarixiy tilshunoslik, terminologiya, leksikografiya, arab va fors alifbosi, dialektologiya, xalq og'zaki ijodi, mifologiya, bolalar folklori, mumtoz adabiyot, adabiy yodgorliklar, navoiyshunoslik, milliy uyg'onish, yangi o'zbek adabiyoti, adabiy tanqid, jahon adabiyoti, turkiy xalqlar adabiyoti, adabiyotshunoslik, o'qitish metodikasi, matn, matnshunoslik.

KELISHUV VARAG'I

ISHLAB CHIQILGAN:

**Alisher Navoiy nomidagi
Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti**

Rektor Sh.Sirojiddinov

2023-yil « 10 » 07

M.O':

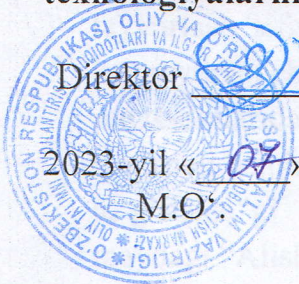
KELISHILGAN:

**O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy ta'limni
rivojlantirish tadqiqotlari va ilg'or
texnologiyalarni tatbiq etish markazi**

Direktor Sh.Yakubov

2023-yil « 07 » 08

M.O':

**O'zbekiston Milliy universiteti
Rektor I.Madjidov**

2023-yil « 10 » 07

M.O':

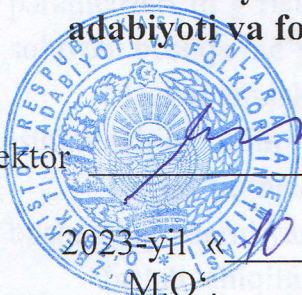

**O'zbekiston Respublikasi Fanlar
akademiyasi O'zbek tili,
adabiyoti va folklori instituti**

Direktor N.Mahmudov

2023-yil « 10 » 07

M.O':

**Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti
60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili) ta'lim yo'nalishi bo'yicha
malaka talablari va o'quv rejasi ishlab chiquvchilar, turdosh oliy ta'lim
muassasalari va asosiy kadrlar iste'molchilari o'rtasida**

KELISHUV DALOLATNOMASI

Toshkent sh.

“10” 07 2023-yil

Biz quyida imzo chekuvchilar – Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti rektori prof. Sh.Sirojiddinov, O'zbekiston Milliy universiteti rektori prof. I.Madjidov, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi O'zbek tili, adabiyoti va folklori instituti direktori prof. N.Mahmudov birgalikda ToshDO'TAUda ishlab chiqilgan quyidagi bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablari va o'quv rejasi mazmuni bilan tanishib chiqib, kelishuv haqida ushbu dalolatnomani tuzdik:

60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili) ta'lim yo'nalishi.

Malaka talablari hamda o'quv rejani ishlab chiqishda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi “Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida” PQ-2909-son, 2017-yil 27-iyuldagi “Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-3151-son, 2018-yil 5-iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi PQ-3775-son, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 13-maydagi “Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetini tashkil etish to'g'risida”gi PF-4947-sonli Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 15-iyundagi “2023/2024 O'quv yilida O'zbekiston Respublikasining oliy ta'lim muassasalariga o'qishga qabul qilishning davlat buyurtmasi parametrlari to'g'risida”gi PF-31-son Farmoyishiga hamda oliy ta'lim sohasini tartibga soluvchi boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlar, shuningdek, xalqaro talablarga asoslangan.

Mazkur malaka talablari va o'quv rejalarining ishlab chiqilishida asosiy kadrlar iste'molchilari tomonidan qo'yilgan talablar ham inobatga olingan.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha malaka talablari o'quv reja va fan dasturlari hamda boshqa hujjatlarni yaratish uchun asos bo'lib hisoblanadi.

Ishlab chiqilgan malaka talablari va o'quv rejani o'rnatilgan tartibda tasdiqqa tavsiya etish mumkin.

**Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va
adabiyoti universiteti rektori, professor**

Sh.Sirojiddinov

O'zbekiston Milliy universiteti rektori, professor

I.Madjidov

**O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi O'zbek tili,
adabiyoti va folklori instituti direktori, professor**

N.Mahmudov